

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Timofti Vladimir

judcători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Lăpteanu Eduard XXXXX, născut la XXXXX, originar din s. XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.03.2018 – 28.06.2018;

Instanța de apel: 24.07.2018 – 10.10.2018;

Instanța de recurs: 05.12.2018 – 19.03.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 28 iunie 2018, Lăpteanu Eduard a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (ani) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă s-a respins ca nefondată. Totodată, s-a încasat de la Lăpteanu Eduard în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Lăpteanu Eduard la 30 decembrie 2017, aproximativ la orele 03.00, aflându-se într-un loc public, în preajma localului de agrement „Magadan”, situat pe str. Vasile Alecsandri, din or. Ungheni, manifestând o lipsă de respect față de societate, ca rezultat al unor neînțelegeri pe care, le-a avut cu fosta sa prietenă Roșca Maria, în apropierea localului sus menționat, ignorând regulile sociale și morale de comportament în locurile publice, în prezența mai multor persoane, a numit-o pe ultima cu cuvinte necenzurate. În continuare, i-a aplicat câteva lovituri cu palma peste față, apoi, folosind o sticlă goală de bere ca obiect pentru vătămarea integrității corporale, i-a aplicat o lovitură cu sticla în regiunea capului, cauzându-i vătămări corporale ușoare sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu comoție cerebrală.

Astfel, Lăpteanu Eduard prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) din Codul penal - huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite cu aplicarea violenței asupra persoanei și care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporele.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Țurcan Vasile în numele inculpatului Lăpteanu Eduard și de către avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului Lăpteanu Eduard.

3.1. În motivarea apelului, avocatul Țurcan Vasile a invocat că nu este de acord cu sentința, considerând-o ilegală și nemotivată, deoarece acuzarea de stat nu a răsturnat prezumția de nevinovăție în săvârșirea infracțiunii de huliganism agravat, punând la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate, care organelor de drept a solicitat să ia măsuri cu Lăpteanu Eduard care a lovit-o cu un obiect asemănător unei sticle în regiunea capului și a numit-o cu cuvinte necenzurate.

În motivarea apelului, avocatul face referire la declarațiile martorilor și a părții vătămate și atrage atenția asupra raportului de expertiză medico-legală din conținutul căruia consideră că reiese faptul că partea vătămată Roșca Maria are vătămări corporale ușoare sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu comoție cerebrală care puteau fi produse prin lovituri cu obiecte contondene la care se referă: pumnii, picioarele, garafa din sticlă, etc, însă, în opinia apărării, expertul nu a răspuns la două întrebări puse și anume: dacă leziunile suportate puteau fi produse cu lovirea părții de jos a unei sticle direct în cap și sticla să nu se spargă și dacă leziunile suportate puteau surveni în urma căderii libere de la înălțimea corpului și lovirea de o suprafață netedă, dar din beton.

Consideră că, divergențele date nu au fost înlăturate de instanța de fond, astfel Lăpteanu Eduard a fost condamnat ilegal. În plus, instanța de fond nu și-a argumentat în motivarea sa neaplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, reieșind din faptul că Lăpteanu Eduard nu a fost anterior judecat, este prima oară când se află pe banca acuzaților, se caracterizează pozitiv la locul de trai, iar partea vătămată l-a iertat. Mai mult, însăși procurorul a solicitat aplicarea unei perioade de probațiune pe un termen de 3 ani.

3.2. Avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului Lăpteanu Eduard, declarând apel a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Lăpteanu Eduard să fie achitat.

În motivarea apelului, apărarea a invocat că cu sentința nu este de acord considerând-o ilegală și nemotivată, deoarece este afectată de vicii fundamentale și bazată pe erori grave de fapt și de drept.

În acest sens avocatul consideră eronate concluziile instanței, precum că probatoriul prezentat, administrat în cauză, răstoarnă prezumția de nevinovăție a inculpatului, și că acesta se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal. Astfel instanța a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate, care organelor de drept a solicitat să ia măsuri cu Lăpteanu Eduard care a lovit-o cu un obiect în cap.

În opinia avocatului de către instanța de fond eronat au fost încadrate juridic acțiunile inculpatului în baza prevederilor art. 287 alin.(3), deoarece aceasta se bazează exclusiv pe declarațiile martorilor Pisari Laura și Bujor Petru, fiind interpretate incorect elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism prevăzută de art. 287 alin.(3) Cod penal.

Avocatul consideră că în ședința de judecată s-a constatat cu certitudine din declarațiile părții vătămate Roșca Maria că ultima n-a văzut sticla de sub bere la inculpatul Lăpteanu Eduard în mână, fiind lovită de către inculpat doar cu palma peste față.

La fel în ședința de judecată martorul Bujor Petru, medic felcer a declarat că, din spusele părții vătămate aceasta n-a indicat despre sticla de bere, doar că a fost lovită cu palma sau cu pumnul. Totodată el a constatat lipsa urmelor sau leziunilor corporale la examinarea părții vătămate la locul faptei, inclusiv și refuzul ei de internare în spital.

Martorul Cimpoș Elena a relatat că, prima l-a lovit pe inculpat partea vătămată Roșca Maria cu capul și i-a spart buza, și doar ulterior el a lovit-o cu palma pe Roșca Maria.

În opinia apărării instanța urma să facă și o analiză obiectivă prin prisma coroborării și admisibilității Raportului de expertiză judiciară nr.201833D0012 din 25.01.2018 (f.d.28-29), care este efectuat doar în baza unor documente medicale, fără a fi examinată nemijlocit și partea vătămată Roșca Maria. Totodată, consideră, că după formă și conținut Raportul indicat contravine prevederilor Legii cu privire la expertizele judiciare nr.68 din 14.05.2016, și a prevederilor art. 144-145 Cod de procedură penală, astfel această probă nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 100, 101 Cod de procedură penală, prin faptul că, trezește dubii serioase ce țin de admisibilitatea acestei probe, susținând că la întocmirea acestuia s-au încălcat prevederile art. 94 alin.(1) pct.2),8) Cod de procedură penală, iar prin prisma prevederilor art. 251 Cod de procedură penală urma să fie declarată această probă nulă.

Apărarea a ajuns la concluzia, că în urma cercetării tuturor probelor acuzării în cadrul ședințelor de judecată, vinovăția lui Lăpteanu Eduard în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal nu a fost demonstrată cu probe concludente, pertinente și utile, în afara oricărui dubiu rezonabil, astfel inculpatul urmând a fi achitat, din motivul că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2018 au fost admise parțial apelurile, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Lui Lăpteanu Eduard recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei numite lui Lăpteanu Eduard pe un termen de probațiune de 2 ani, cu obligarea inculpatului să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului care pune în executare prezenta hotărâre.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului Lăpteanu Eduard în baza art. 287 alin.(3) Cod penal „huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite cu aplicarea violenței asupra persoanei și care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale.”

Prima instanța a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

În pofida faptului că inculpatul Lăpteanu Eduard nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, probele cercetate în cadrul ședințelor judecătorești, probează vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate, și anume:

-Declarațiile părții vătămate Roșca Maria;

- Declarațiile martorilor Bujor Petru, Pisari Laura, Cimpoeș Elena, Istrati Evghenii;

-raportul de expertiză medico-legală nr. 201833D0012 din data de 25.01.2018, din conținutul căruia reiese că, la partea vătămată Roșca Maria, vătămarile corporale sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu comoție cerebrală puteau fi produse prin lovituri cu sau de obiecte dure contondente la care se referă pumnii, picioarele, garafa din sticlă ș.a. (f.d.28);

Reieșind din cele relatate, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a constatat că prin acțiunile sale, inculpatul Lăpteanu Eduard a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin.(3) Cod penal. De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Astfel, argumentele declarate de către avocații inculpatului în apelurile depuse, precum că instanța de fond nu a dat o apreciere corectă probelor cercetate în ședință nu pot fi reținute, deoarece nu au nici-un suport, mai mult, toate probele administrate, au fost acumulate în strictă conformitate cu legislația în vigoare, probe care la moment sunt în vigoare, or, acestea nu au fost atacate în modul și termenul stabilit pentru verificarea legalității.

A fost respins de către instanța de apel și argumentul apelantului Ceachir Anatolie privind nulitatea raportului de expertiză medico-legală din 25.01.2018, deoarece acesta a fost efectuat în strictă conformitate cu Legea cu privire la expertizele judiciare nr.68 din 14.05.2016 și prevederile art. 144-145 Cod de procedură penală, nu a fost contestat la momentul finalizării urmăririi penale, astfel partea apărării a decăzut din dreptul de a invoca nulitatea actului procedural la etapa cercetării judecătorești în instanța de apel.

Concomitent, instanța de apel a respins argumentul apărării precum că instanța a ignorat declarațiile inculpatului și a pus la baza sentinței de condamnare a lui Lăpteanu Eduard declarațiile părții vătămate Roșca Maria,

care sunt contradictorii cu depozițiile inculpatului și a martorilor acuzării, ori probatoriul administrat de prima instanță și verificat în cadrul ședinței instanței de apel, atestă faptul că prima instanță a argumentat pe deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere al prevederilor legale.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel nu a reținut ca fiind plauzibil și argumentul apărării precum că din circumstanțele redate, acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate juridic în baza art. 78 sau 354 Cod contravențional, deoarece conform probatoriului administrat s-a stabilit cu certitudine că prin acțiunile sale inculpatul a încălcat grosolan ordinea publică, acțiuni însoțite cu aplicarea violenței asupra persoanei și care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale.

Totodată, instanța de apel a reținut ca o versiune de apărare a inculpatului și o tendință a acestuia de a se eschiva de răspundere penală afirmația precum că nu a lovit-o pe partea vătămată Roșca Maria cu sticla de sub bere în cap, deoarece aceste depoziții se combat prin declarațiile părții vătămate care a invocat că, după lovitură cearta lua amploare. Inculpatul Lăpteanu Eduard avea o sticlă de bere în mână și nu ține minte bine dacă a lovit-o inculpatul cu sticla de bere în cap, deoarece era enervată, dar acest fapt l-a văzut prietena ei Pisari Laura, care și a confirmat că partea vătămată a fost lovită sticla de cap.

Astfel, declarațiile părții vătămate, martorilor acuzării, instanța de apel le-a considerat veridice, deoarece ele sunt consecutive, neschimbate pe parcursul urmăririi penale și în ședința de judecată, precum și sunt confirmate prin cumulul de probe cercetate în cadrul cercetării judecătorești, au fost date sub jurământ, iar temeiuri de a nu crede acestora instanța de apel nu a stabilit.

A mai indicat instanța de apel că, din conținutul apelurilor declarate de către avocați în interesele inculpatului Lăpteanu Eduard nu se desprinde vreun motiv de natură juridică capabil să influențeze soluția procesului penal, deoarece nu se referă la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, fapt ce ar condiționa reîncadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului în baza art. 78 alin.(2) sau art. 354 Cod contravențional.

Totodată, instanța de apel a menționat că, la stabilirea pedepsei prima instanță-a aplicat inculpatului Lăpteanu Eduard o pedeapsă prea aspră, ori persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a reținut, că inculpatul a comis infracțiunea și a realizat-o în mod intenționat. Totuși, privarea efectivă de libertate a inculpatului la o vârstă atât de tânără, în condițiile în care are loc formarea personalității sale, este la prima abatere cu caracter penal, este apreciată de către instanță ca o circumstanță care cu precădere va deforma personalitatea inculpatului.

Instanța de apel a considerat admisibil la caz de a-i acorda, în limitele legii o șansă inculpatului de a se reabilita față de societate pentru fapta comisă și de a demonstra abilitățile de personalitate cu șanse de realizare.

Apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpatului Lăpteanu Eduard, luând în considerație în special politica penală a statelor europene ce derivă din Recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul, instanța de apel a ajuns la concluzia aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 16 noiembrie 2018, în termen, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei în partea ce ține de individualizarea pedepsei, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Instanța de apel verificând cauza sub aspectul individualizării pedepsei penale, urma să țină cont de toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal;

- Instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, incorect ajungând la concluzia stabilirii pedepsei nonprivative de libertate.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul conchide că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. (2) lit.a) judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și ia hotărârea de a menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

În recursul declarat de procuror, se invocă temeiurile stipulate în pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevăd că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, atunci când instanța de apel *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și în cazul aplicării pedepselor individualizate contrar prevederilor legale.*

Din conținutul recursului declarat, rezultă că procurorul critică decizia instanței de apel privitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, din considerentul că concluziile instanței de apel în această parte sunt greșite.

Astfel, Colegiul penal lărgit notează că din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că prima instanță a apreciat obiectiv prin prisma art. 101 Cod de

procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinate în ședința de judecată a primei instanțe, descrise în sentință, corect a adoptat soluția de condamnare a lui Lăpteanu Eduard, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel greșit a admis apelurile declarate de către avocatul Țurcanu Vasile în numele inculpatului Lăpteanu Eduard și de către avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului Lăpteanu Eduard, a casat sentința în latura stabilirii pedepsei cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care inculpatului Lăpteanu Eduard recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani.

Astfel, analizând decizia instanței de apel sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul lărgit consideră că, soluția instanței de apel în partea stabilirii modului de executare a pedepsei este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de norma prevăzută de art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, Colegiul menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Categoria și termenul pedepsei ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescise în art. 78 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit indică asupra faptului, că există temei legal pentru casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței, deoarece la individualizarea pedepsei, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Lăpteanu Andrei a ținut cont de gravitatea faptelor comise, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului, reținând că inculpatul nu și-a recunoscut vina și nu manifestă căință sinceră față de cele săvârșite, având înclinări spre a atenta la ordinea publică și integritatea fizică a persoanei.

Pe când instanța de apel greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului, susținând o poziție pripită în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu executarea suspendată în privința lui Lăpteanu Eduard.

Instanța de apel insuficient a abordat condițiile ce vizează circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat.

Circumstanțele cauzei, potrivit art. 75 Cod penal, se referă atât la cele care atenuază răspunderea, cât și la cele care agravează răspunderea, de care instanța este obligată să țină cont la individualizarea pedepsei.

Așadar, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul remarcă că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

La rândul său, Colegiul penal lărgit, constată că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanța de apel nu a indicat suficient motivele aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, dat fiind faptul că aceleași circumstanțe și împrejurări au fost reținute și la aplicarea termenului pedepsei cu închisoare prevăzută de norma imputată, or, aceste circumstanțe indică că acelorași situați de drept le-au fost acordate o dublă valență juridică.

În acest sens instanța de recurs menționează că inculpatul la momentul săvârșirii infracțiunii avea vârsta de 34 ani, astfel că calificativul instanței de apel "o vârstă atât de tânără, în condițiile în care are loc formarea personalității sale" este considerat unul total eronat, deși anume acesta a fost pus la baza aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

De asemenea Colegiul penal lărgit atrage atenția asupra faptului, că instanța de apel a trecut cu vederea circumstanțele care îl caracterizează pe inculpat și anume faptul, că acest anterior a fost sancționat în repetate rânduri în mod contravențional pentru aplicarea violenței și huliganism nu prea grav, fapt remarcat de către prima instanță la stabilirea pedepsei, care a indicat căa constatat că inculpatul, având înclinări spre a atenta la ordinea publică și integritatea fizică a persoanei.

De asemenea prima instanță a indicat că inculpatul nu și-a recunoscut vina și nu a manifestat căință sinceră față de cele săvârșite.

În concluzie, Colegiul statuează că pedeapsa stabilită de către instanța de apel cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei nu este echitabilă, deoarece nu este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În consecință, Colegiul penal lărgit statuează, că pedeapsa individualizată de prima instanță corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2018 în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat, fiind confirmată prezența erorilor de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, cu menținerea în această parte a sentinței Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 28 iunie 2018.

8. În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2018 în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpatul Lăpteanu Eduard XXXXX, cu menținere în această parte a sentinței Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 28 iunie 2018.

Termenul executării pedepsei stabilite inculpatului **Lăpteanu Eduard XXXX**, se va calcula din momentul reținerii, cu includerea în acest termen a timpului ținerii lui Lăpteanu Eduard XXXXX în stare de arest începând cu 28 iunie 2018 până la 10 octombrie 2018.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **18 aprilie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor